

Pakość, dnia 12 lipca 2021 r.

KIO.6220.8.2021.PG

DECYZJA

O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

Na podstawie art. 71 ust. 1, ust. 2 pkt 2, art. 72 ust. 1 pkt 1, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 84, art. 85 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.), art. 104, art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735), po rozpatrzeniu wniosku Pana Rafała Głowackiego, reprezentującego Gminę Pakość z siedzibą przy ul. Rynek 4, 88-170 Pakość, o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Przebudowie drogi gminnej nr 150442C relacji Radłowo – Szeroki Kamień”,

orzekam:

- I. Stwierdzić brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na „Przebudowie drogi gminnej nr 150442C relacji Radłowo – Szeroki Kamień”.
- II. Zgodnie z art. 84 ust. 1a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.), określám następujące warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, w tym:
  1. w celu minimalizacji i ograniczenia oddziaływań związanych z emisją hałasu, wibracji i zanieczyszczeń do powietrza, uciążliwe prace budowlane (przede wszystkim prace hałaśliwe oraz związane z wykorzystywaniem ciężkiego sprzętu/transportu) w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem, prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach 06.00 – 22.00, z wyjątkiem prac wymagających ciągłości technologicznej,
  2. transportować materiały pyłące oraz masy bitumiczne samochodami, których skrzynia ładunkowa wyposażona zostanie w opończę lub inne zabezpieczenie ograniczające pylenie transportowanego materiału oraz emisję oparów asfaltów,
  3. stosować sprawne maszyny i urządzenia w dobrym stanie technicznym,
  4. w celu zabezpieczenia gruntu oraz wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi, podczas realizacji inwestycji używać wyłącznie sprawnego sprzętu i monitorować ewentualne wycieki substancji ropopochodnych, które mogą powstać w wyniku awarii,

5. na etapie realizacji przedsięwzięcia, zapewnić dostępność sorbentów, właściwych w zakresie ilości i rodzaju do potencjalnego zagrożenia, mogącego wystąpić w następstwie sytuacji awaryjnych. W przypadku wycieku substancji niebezpiecznych, zanieczyszczony grunt lub zużyty sorbent zebrać i przekazać uprawnionym odbiorcom odpadów,
6. zaplecze budowy, miejsca składowania materiałów budowlanych, substancji chemicznych, paliw, odpadów niebezpiecznych bądź innych materiałów oraz substancji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne, miejsca wykonywania awaryjnych napraw maszyn budowlanych i sprzętu transportowego lub postoju pojazdów i maszyn zorganizować na terenie utwardzonym oraz posiadającym szczelną nawierzchnię:
  - a) poza terenami chronionymi akustycznie,
  - b) poza zasięgiem rzutu koron drzew oraz terenem łąk i pastwisk,
  - c) z dala od cieków i zbiorników wodnych,
7. zadrzewienia pozostające w zasięgu prac i niepodlegające usunięciu zabezpieczyć na czas prowadzenia robót przed przypadkowym uszkodzeniem, w tym przed:
  - a) możliwością mechanicznego uszkodzenia, np. poprzez odeskowanie pni drzew,
  - b) fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wyгородzenie obszaru występowania krzewów,
  - c) przesuszeniem bryły korzeniowej, np. poprzez zastosowanie mat ograniczających transpirację oraz prowadzenie wykopów w sąsiedztwie krótkimi odcinkami, ograniczając ich czas otwarcia,
  - d) mechanicznym uszkodzeniem bryły korzeniowej poprzez prowadzenie prac w bezpośrednim sąsiedztwie systemów korzeniowych drzew i krzewów w sposób ręczny, o ile pozwala na to technologia prac. Powstałe ewentualne uszkodzenia mechaniczne pni i korzeni zabezpieczyć preparatem grzybobójczym,
8. Każdorazowo przed podjęciem prac przeprowadzić kontrolę terenu robót (w tym wykopów) pod kątem uwieczonych w nich małych zwierząt, które w razie konieczności będą wypuszczane w innym, bezpiecznym miejscu. Kontrole te prowadzić mogą, np. pracownicy uprzednio przeszkoleni w zakresie zoologicznym,
9. wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane powierzchniowo na przepuszczalne pobocze lub na istniejący teren w granicy pasa drogowego,
10. w trakcie realizacji bądź likwidacji planowane przedsięwzięcie wyposażać w przenośne toalety, a wytworzone ścieki socjalno-bytowe dostarczać do oczyszczalni ścieków.

Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 8 marca 2020 r. (data wpływu: 12.03.2021 r.) Wnioskodawca – Pan Rafał Głowacki, reprezentujący Gminę Pakość z siedzibą przy ul. Rynek 4 w Pakości, wystąpił z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Przebudowie drogi gminnej nr 150442C relacji Radłowo – Szeroki Kamień”.

Na podstawie § 3 ust. 1 pkt 62 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), planowana inwestycja zalicza się do inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko tj. drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody” – ponieważ długość drogi wynosi ok. 1,83 km.

Zgodnie z art. 63, 71, 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dla planowanej inwestycji zachodzi obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przed wydaniem której może być wymagane sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko.

Mając na uwadze zapisy art. 64 ust. 1 ww. ustawy tut. Urząd wystąpił pismem z dnia 21 kwietnia 2021 r., znak: KIO.6220.8.2021.PG, do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Dyrektora Zarządu Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Inowrocławiu oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu z wnioskiem o wyrażenie opinii, czy dla przedmiotowego przedsięwzięcia istnieje obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Dyrektor Zarządu Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Inowrocławiu pismem z dnia 5 maja 2021 r. (data wpływu), znak: BD.ZZŚ.1.435.134.2020.GW oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu, pismem z dnia 5 maja 2021 r. (data wpływu: 11.05.2021 r.), znak: N.NZ-42-2-32-1/21, wyrazili opinie o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 7 maja 2021 r. znak: WOO.4220.456.2021.AG1, wezwał Wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku. Pełnomocnik Wnioskodawcy przesłał wymagane uzupełnienie pismem z dnia 20 maja 2021 r. Postanowieniem z dnia 2 czerwca 2021 r. (data wpływu), znak: WOO.4220.456.2021.AG1 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wyraził opinię o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz Dyrektor Zarządu Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Inowrocławiu, w swoich opiniach zgodnie z treścią art. 64 ust. 3a ww. ustawy wskazali na konieczność określenia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach warunków korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności

ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich.

Odstąpiono od oceny zgodności przedmiotowego zamierzenia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ponieważ analizowana inwestycja dotyczy przebudowy drogi publicznej, która w myśl art. 80 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie wymaga stwierdzenia zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami ww. planu, jeżeli został on uchwalony.

Po przeprowadzeniu analizy danych zawartych w karcie informacyjnej załączonej do wniosku oraz pozostałej dokumentacji w sprawie, uwzględniając łącznie uwarunkowania przedstawione w art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, biorąc pod uwagę ww. opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Dyrektora Zarządu Zlewni w Inowrocławiu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu, stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Po zebraniu materiału dowodowego obwieszczeniem z dnia 17 czerwca 2021 r. znak: KIO.6220.8.2021.PG, poinformowano strony o możliwości zapoznania się z zebrany materiałem dowodowym i wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji w przedmiotowej sprawie. Strony postępowania nie wniosły uwag do zebranego materiału dowodowego.

Organ rozpatrzył sprawę w oparciu o załączone materiały i uzyskane opinie.

Biorąc pod uwagę kryteria wymienione w art. 63 ust. 1 ww. ustawy, przeanalizowano rodzaj i charakterystykę planowanego przedsięwzięcia, jego usytuowanie z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska oraz rodzaj, cechy i skalę możliwego oddziaływania. Wyniki analizy uwarunkowań przedstawiono poniżej.

Przedmiotem inwestycji jest przebudowa odcinka drogi gminnej 150442C Radłowo – Szeroki Kamień o długości ok. 1,83 km. Opisywany ciąg komunikacyjny posiada obecnie nawierzchnię tłuczniową z licznymi ubytkami, wybojami oraz zadoleniami. W ciągu drogi znajdują się porośnięte pobocza gruntowe, zjazdy na pola oraz do zabudowań o nawierzchni gruntowej lub utwardzonej kruszywem.

Inwestycja położona jest w obrębie istniejącego pasa drogowego, w większości na terenie rolniczym. Przyległe obszary zlokalizowane są w obrębie gospodarstw rolnych, terenów z zabudową siedliskową i gruntów wykorzystywanych do produkcji roślinnej (użytki rolne).

Przedmiotowa droga ma swój początek w miejscu skrzyżowania z drogą gminną 150441C Radłowo-Piechcin, która posiada nawierzchnię bitumiczną. Droga gminna 150442C, będąca przedmiotem wniosku, posiada nawierzchnię tłuczniową z licznymi ubytkami oraz nierównościami. Pobocza gruntowe na całym odcinku są pozarastane lub użytkowane rolniczo.

Zjazdy w ciągu dróg gminnych na pola są zjazdami gruntowymi, bez jakiegokolwiek nawierzchni utwardzonej. Zjazdy do istniejących zabudowań wykonane są z małogabarytowych elementów betonowych, nawierzchni gruntowej lub z kruszywa.

Odwodnienie terenu odbywa się na gruntowe pobocze, w granicach istniejącego pasa drogowego.

Opisywany ciąg komunikacyjny wymaga przebudowy, gdyż jest niedostosowany do wymogów technicznych stawianych tego rodzaju drogom, co powoduje utrudnienia w jego użytkowaniu. Rodzaj i stan nawierzchni powodują znaczne zagrożenie w bezpieczeństwie ruchu drogowego i uciążliwości eksploatacyjne. Główne założenia projektowe:

- klasa drogi – D (dojazdowa),
- kategoria ruchu – KR1,
- prędkość projektowa – 30 km/h,
- szerokość pasa ruchu – 5,0 m (2x2,50 m),
- typ przekroju – jednojezdniowy (1x2),
- chodnik – brak,
- pochylenie poprzeczne jezdni – daszkowe 2%,
- pochylenie pobocza – 8%,
- zjazdy – pochylenie zjazdów zm. do 5%,
- długość projektowanego odcinka 1,83 km,
- odwodnienie drogi powierzchniowe na pobocza.

Zastosowane materiały oraz sposób realizacji przedsięwzięcia, przy zachowaniu wszystkich obowiązujących przepisów i norm sprawia, że przedsięwzięcie nie należy do inwestycji mogącej pogorszyć stan środowiska.

Zaproponowany zakres prac i rodzaj technologii zostały uznane za optymalne pod względem ekonomicznym i wytrzymałościowym. Nastąpi także wyraźna poprawa systemu odwodnienia jezdni.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w karcie informacyjnej przedsięwzięcia, na terenie projektowanej inwestycji oraz w najbliższym jej sąsiedztwie nie ma planowanych i zrealizowanych przedsięwzięć, których oddziaływania mogłyby powodować ich kumulację. Zadanie powiązane jest funkcjonalnie z istniejącym układem drogowym. Mając na względzie jego skalę, nie wystąpi skumulowanie oddziaływań, nie zmieni się także w sposób znaczący istniejące zagospodarowanie i użytkowanie terenu.

Planowane zamierzenie zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji nie niesie za sobą ryzyka wystąpienia poważnej katastrofy naturalnej z uwagi na lokalizację, używane do budowy materiały i technologię robót.

Przebudowa drogi nie należy do kategorii zakładu o zwiększonym, bądź dużym ryzyku pojawienia się awarii przemysłowej, w myśl rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 138 t.j.).

Na podstawie informacji zawartych w przedłożonej przez Inwestora dokumentacji, przeanalizowany został wpływ przedsięwzięcia w kontekście adaptacji do skutków zmian klimatu (efekt cieplarniany). Podczas realizacji przedsięwzięcia wystąpi emisja gazów cieplarnianych, głównie dwutlenku węgla, w związku z pracą ciężkiego sprzętu i środków transportu materiałów wykorzystywanych do dokonania przebudowy. Emisja ta będzie krótkotrwała i o niewielkim

lokalnym zasięgu, czyli będzie mało znacząca. Natomiast na etapie eksploatacji, dzięki nowej nawierzchni nastąpi poprawa płynności ruchu, co przełoży się na zmniejszenie ilości spalanego paliwa, tym samym emisji gazów odpowiedzialnych za powstawanie efektu cieplarnianego (przede wszystkim dwutlenku węgla). Z uwagi na lokalny charakter drogi oraz niewielkie natężenie ruchu nie przewiduje się wpływu zamierzenia na klimat.

Przy budowie i utrzymaniu drogi będą stosowane technologie i materiały, dostosowane do warunków klimatycznych występujących w Polsce. Ponadto, zamierzenie jest położone poza terenami osuwisk oraz zagrożonymi podtopieniami i wystąpieniem powodzi.

Analizowany odcinek drogi gminnej będzie funkcjonować w drogowym układzie lokalnym, wykorzystywany przede wszystkim na potrzeby dojazdu do nieruchomości położonych w ich pobliżu. Nie przewiduje się, aby w związku z wykonaniem przebudowy nastąpił znaczący wzrost natężenia ruchu. Przedsięwzięcie zakłada polepszenie komfortu i warunków jazdy poprzez poprawę ich parametrów technicznych. Przebudowa nie zmieni układu komunikacyjnego sieci drogowej.

Podczas realizacji zamierzenia będą powstawały odpady związane z pracami budowlanymi i funkcjonowaniem zaplecza socjalnego dla pracowników. Etap ten wiąże się z powstawaniem odpadów charakterystycznych dla typu prowadzonych robót, do których można zaliczyć m. in.: nadmiary gruntu, odpady materiałów budowlanych oraz odpady komunalne. Gospodarka odpadami prowadzona będzie zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i zasadą minimalizacji ich ilości. Wszystkie odpady, powstające podczas prac budowlanych gromadzone będą w sposób selektywny w wyznaczonych i przystosowanych do tego celu miejscach, a następnie z odpowiednią częstotliwością przekazywane do odzysku lub unieszkodliwiania podmiotom posiadającym stosowne pozwolenia.

W okresie eksploatacji projektowanego odcinka układu drogowego nie będzie on stanowił istotnego źródła powstawania odpadów. Rodzaje powstających odpadów związane będą m.in. z okresowymi pracami porządkowymi, a ich ilość będzie bardzo mała i jest trudna do oszacowania. Podczas eksploatacji drogi mogą powstać również odpady pochodzące z kolizji lub wypadków drogowych.

Rodzaj i ilość wytwarzanych odpadów nie będą miały znaczącego negatywnego wpływu na środowisko przy zachowaniu podstawowych zasad gospodarowania odpadami, tj. hierarchii sposobów postępowania z odpadami zawartej w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r., poz. 779 ze zm.).

Na terenie projektowanego zadania nie występują obszary wodno-błotne, inne obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliska łąkowe oraz ujścia rzek, obszary wybrzeży i środowisko morskie, górskie lub leśne, strefy ochronne ujęć wód i zbiorników wód śródlądowych, obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000, obszary, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia, a także obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne, o znacznej gęstości zaludnienia, przylegające do jezior, uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowiskowej.

Charakteryzowany teren znajduje się w obszarze GZWP nr 142 Zbiornik międzymorenowy Inowrocław-Dąbrowa oraz poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Brak jest ustanowionych stref ochronnych ujęć wody.

Przedmiotowa inwestycja usytuowana jest w obszarze dorzecza Odry, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967).

Zamierzenie znajduje się w obszarze jednolitej części wód podziemnych oznaczonym europejskim kodem PLGW600043, zaliczonym do regionu wodnego Warty. Stan ilościowy i chemiczny tej JCWPd oceniono jako słaby. Rozpatrywana jednolita część wód podziemnych jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, tj. osiągnięcia co najmniej dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych. Mniej rygorystyczny cel dla parametru Cl: ochrona stanu przed dalszym pogorszeniem, dobry stan ilościowy, odstępstwo – ustalenie celów mniej rygorystycznych: brak możliwości technicznych (2021 r.). Przedmiotowa JCWPd jest monitorowana.

Ponadto zadanie zlokalizowane jest w obszarze jednolitej części wód powierzchniowych oznaczonej europejskim kodem:

– PLRW600017188318 – Dopływ spod Ludkowa, typ „17”, zaliczonym do regionu wodnego Warty. Ta JCWP posiada status naturalnej części wód, której stan oceniono jako zły. Rozpatrywana jednolita część wód powierzchniowych nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, tj. osiągnięcia co najmniej dobrego stanu ekologicznego i co najmniej dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych. Przedmiotowa JCWP nie jest monitorowana;

– PLRW600025188299 – Mała Noteć, typ „25”, zaliczonym do regionu wodnego Warty. Ta JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, której potencjał oceniono jako zły. Rozpatrywana jednolita część wód powierzchniowych jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, tj. osiągnięcia co najmniej dobrego potencjału ekologicznego, możliwości migracji organizmów wodnych na odcinku ceiku istotnego – Mała Noteć od ujścia do jez. Pakoskiego Pn. oraz co najmniej dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych. Przedłużenie terminu osiągnięcia celu – brak możliwości technicznych (2027 r.). Przedmiotowa JCWP jest monitorowana.

Na etapie realizacji głównymi przyczynami zanieczyszczenia wód i gleby mogą być spływy deszczowe oraz roztopowe z terenu budowy, a także wypłukiwane zanieczyszczenia z materiałów używanych do budowy. Odwodnienie drogi pozostanie tak jak dotychczas w sposób niezorganizowany, powierzchniowo na pobocze. Pobocze utwardzone będzie kruszywem, częściowo przepuszczalnym dla wód opadowych i roztopowych.

Podczas realizacji analizowanego zadania ścieki socjalno-bytowe gromadzone będą w przenośnych toaletach, systematycznie opróżnianych przez firmę posiadającą odpowiednie zezwolenie w tym zakresie. Nie będą powstawały ścieki technologiczne.

W celu zabezpieczenia gruntu oraz wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi, podczas realizacji inwestycji używany będzie wyłącznie sprawny sprzęt i monitorowane będą ewentualne wycieki substancji ropopochodnych, które mogą powstać w wyniku awarii.

Tymczasowe zaplecze budowy oraz miejsca składowania materiałów budowlanych lub postoju pojazdów i maszyn zostaną zorganizowane na terenie utwardzonym i posiadającym szczelną nawierzchnię, poza terenami chronionymi akustycznie oraz z dala od cieków i zbiorników wodnych.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia, zapewniona zostanie dostępność sorbentów. W przypadku wycieku substancji niebezpiecznych, zanieczyszczony grunt lub zużyty sorbent należy zebrać i przekazać uprawnionym odbiorcom odpadów.

W związku z projektowanym zakresem prac, polegającym w szczególności na zmianie nawierzchni jezdni, nie przewiduje się prowadzenia głębokich wykopów, a tym samym konieczności ich odwadniania, ani naruszenia istniejących warunków hydrogeologicznych, w tym warstw wodonośnych.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, iż zarówno w wyniku realizacji, jak i eksploatacji, przedsięwzięcie nie wpłynie na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia, prace budowlane, w szczególności praca ciężkiego sprzętu, wykonywanie prac ziemnych oraz transport materiałów budowlanych, spowodują okresowe uciążliwości takie jak: podwyższony poziom hałasu oraz emisję zanieczyszczeń do powietrza. Dla zminimalizowania ww. oddziaływań wszystkie prace w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej będą wykonywane wyłącznie w porze dziennej, w godzinach od 6:00 do 22:00. Natomiast materiały pyłące oraz masy bitumiczne będą transportowane samochodami, których skrzynia ładunkowa wyposażona zostanie w oponczę lub inne zabezpieczenie ograniczające pylenie materiału oraz emisję oparów asfaltu. Wszelkie uciążliwości związane z etapem realizacji mają charakter okresowy i ustąpią z chwilą zakończenia budowy. Biorąc pod uwagę odcinkowy charakter zadania inwestycyjnego, lokalizacja źródeł dźwięku i zanieczyszczeń powietrza będzie zmienna w czasie oraz ograniczona przestrzennie.

Emisje do powietrza w trakcie realizacji przedsięwzięcia będą miały charakter punktowy i przejściowy. Wystąpi nieplanowana i niezorganizowana, okresowa emisja spalin, pochodzących z pojazdów ciężarowych, bez znacznego negatywnego wpływu na środowisko i ludzi. W celu minimalizacji emisji prace prowadzone będą sprzętem sprawnym technicznie z aktualnymi przeglądami technicznymi.

Wzmożony chwilowy hałas ustąpi wraz z zakończeniem prac budowlanych. Ze względu na poprawę jakości nawierzchni oraz warunków ruchu (płynność jazdy) przewiduje się zmniejszenie wielkości emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza oraz hałasu do środowiska.

Powyższa inwestycja nie spowoduje wzrostu natężenia ruchu drogowego, ponieważ cele podróży pozostaną niezmienione, a to jest czynnikiem decydującym o sile natężenia ruchu drogowego.

Analizowane zamierzenie usytuowane jest poza obszarami chronionymi w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.), w tym poza wyznaczonymi, mającymi znaczenie dla Wspólnoty i projektowanymi przekazanymi do Komisji Europejskiej obszarami Natura 2000.

Zamierzenie zlokalizowane jest w ramach istniejącego pasa drogowego, przebiegającego przede wszystkim w otoczeniu terenów rolniczych oraz zabudowy.

Realizacja inwestycji nie wymaga wycinki drzew. Zgodnie z kartą informacyjną przedsięwzięcia przewidziano działania zabezpieczające rosnące zadrzewienia przed uszkodzeniem w czasie prowadzonych prac.

Jednocześnie z uwagi na możliwą obecność małych zwierząt (np. płazów, gadów, a także ssaków), na podstawie przedłożonej dokumentacji, wskazano konieczność kontroli terenu realizowanych prac w celu przemieszczania ewentualnie stwierdzonych zwierząt w inne,

bezpieczne dla nich siedliska, a także realizacji wykopów w sposób ułatwiający ich samodzielne opuszczanie przez zwierzęta.

Zamierzenie nie wiąże się ze zniszczeniem lub naruszeniem terenów leśnych, podmokłych, bagiennych i torfowiskowych. Jednocześnie na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji nie stwierdza się negatywnego wpływu w zakresie zachowania różnorodności biologicznej.

W związku z powyższym nie stwierdza się znacząco negatywnego oddziaływania na korytarze migracji i obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, a ocena oddziaływania na środowisko w zakresie ochrony przyrody i obszarów Natura 2000 nie jest wymagana.

W przypadku jeśli skutkiem robót budowlanych bądź innych prac związanych z realizacją zamierzenia będzie podjęcie czynności objętych zakazami względem gatunków chronionych zwierząt, roślin oraz grzybów, wynikającymi z art. 51 i art. 52 ustawy o ochronie przyrody, np.:

- a) w odniesieniu do zwierząt objętych ochroną gatunkową – niszczenie ich siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, jak również niszczenie, usuwanie lub uszkodzanie gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień,
- b) w odniesieniu do grzybów i roślin – umyślne niszczenie osobników oraz niszczenie siedlisk lub ostoi roślin i grzybów,

Inwestor lub Wykonawca są zobowiązani do uzyskania zgody na wykonanie czynności podlegających zakazom na zasadach określonych w art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

Przedsięwzięcie, ze względu na swój lokalny zasięg, nie wiąże się z oddziaływaniem transgranicznym.

Przy wykonywaniu prac budowlanych zgodnie z wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przy właściwej organizacji pracy, sprawnych maszynach budowlanych, zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego będzie mało prawdopodobne. Plac budowy oraz jego zaplecza zostaną odpowiednio przygotowane. Wielkości terenów zajętych pod plac budowy zostaną ograniczone do minimum. Tankowanie oraz ewentualne naprawy sprzętów budowlanych będą odbywały się poza terenem budowy, na terenie baz pochodzenia sprzętu. Składowanie substancji mogących skażać górną część warstw geologicznych będzie oddzielone materiałami izolacyjnymi. Prowadzona będzie selektywna zbiórka odpadów, zgodnie z obowiązującymi przepisami, a odpady będą przekazane firmie posiadającej odpowiednie zgody na odbiór i przewóz odpadów.

W trakcie realizacji planowanego przedsięwzięcia eksploatowane będą maszyny oraz pojazdy mechaniczne, w związku z czym środowisko gruntowo-wodne w trakcie prac ziemnych i budowlanych może być narażone na zanieczyszczenia w postaci wycieków płynów eksploatacyjnych, paliw. Dlatego teren inwestycji należy wyposażyć w odpowiednie sorbenty do neutralizacji potencjalnych wycieków substancji eksploatacyjnych.

Wody opadowe i roztopowe zostaną odprowadzone powierzchniowo na przepuszczalne pobocze, lub na istniejący teren w granicy pasa drogowego. Ilość wód – bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.

Wszelkie potrzeby sanitarne osób zatrudnionych na terenie budowy będą zabezpieczone w przewoźnych urządzeniach sanitarnych np. ekologicznych kabinach ustępowych typu Toi-Toi bądź na terenie bazy ekipy prowadzącej budowę. Ścieki z urządzeń przenośnych – kabin ustępowych typu Toi-Toi odbierane będą przez specjalistyczną firmę posiadającą stosowne zezwolenie i przekazywane do punktów zlewnych na oczyszczalni ścieków.

Mając na uwadze powyższe uwarunkowania, ustalone na podstawie przedłożonej przez Wnioskodawcę dokumentacji, stwierdzić należy, że realizacja, eksploatacja i likwidacja analizowanej inwestycji nie będzie wiązać się ze zniszczeniem cennych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną, jak i naruszeniem ciągłości i integralności obszarów Natura 2000, nie będzie wymagać ingerencji w obszary leśne, zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania terenu ani panujących warunków wodno-gruntowych, nie wpłynie niekorzystnie na różnorodność biologiczną oraz drożność korytarzy ekologicznych, a podjęte działania minimalizujące wyeliminują zidentyfikowane zagrożenia względem stwierdzonych elementów środowiska. W związku z powyższym, z uwagi na jej charakter, skalę i lokalizację, nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko w zakresie ochrony przyrody i pozostałych elementów środowiska.

Podstawę prawną określającą zakres treści decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz zawartość uzasadnienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stanowi art. 84, 85 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 84 ust. 2 charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organem właściwym do wydania niniejszej decyzji jest Burmistrz Pakości.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

- Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bydgoszczy. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem tutejszego organu w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.
- W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego¹. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.
- Jeżeli niniejsza decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie, na zgodny wniosek wszystkich stron zawarty w odwołaniu, organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy. Organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające także wówczas, gdy jedna ze stron zawarła w odwołaniu wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy, a pozostałe strony wyraziły na to zgodę w terminie czternastu dni od dnia doręczenia im zawiadomienia o wniesieniu odwołania, zawierającego wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy².

¹ Zob. art. 127a k.p.a.

² Zob. art. 136 § 2 i 3 k.p.a.

- Zgodnie z art. 72 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ww. ustawy. Złożenie wniosku powinno nastąpić w terminie 6 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, z zastrzeżeniem zapisów art. 72 ust. 4 i 4b ustawy.
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich.
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie uprawnia do wycinki drzew ani podjęcia czynności objętych zakazami względem gatunków chronionych zwierząt, roślin oraz grzybów. Na ewentualną wycinkę lub podjęcie czynności objętych zakazami względem gatunków chronionych zwierząt, roślin oraz grzybów, wynikających z zapisów ustawy o ochronie przyrody należy uzyskać stosowne zezwolenie.

Z up. BURMISTRZA
Joanna Zemetka
SEKRETARZ GMINY

Otrzymują:

1. Pan Rafał Głowacki – pełnomocnik Gminy Pakość
Olgańowo 5, 87-850 Chocień
2. a/a (2 egz.) *Gad*

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
ul. Dworcowa 81, 85-009 Bydgoszcz
2. Dyrektor Zarządu Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Inowrocławiu
ul. Królowej Jadwigi 20, 88-100 Inowrocław
3. Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Inowrocławiu
Plac Klasztorny 1b, 88-100 Inowrocław
4. Urząd Miejski w Barcinie
ul. Artylerzystów 9
88-190 Barcin

Osoba prowadząca: Paulina Gad

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Opis przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie będzie polegało na przebudowie odcinka drogi gminnej 150442C relacji Radłowo-Szeroki Kamień o długości 1,83 km. Wykonana zostanie podbudowa z kruszywa oraz warstw asfaltowych oraz utwardzenie zjazdów w obrębie istniejącego pasa drogowego.

Inwestor

Gmina Pakość, ul. Rynek 4, 88-170 Pakość.

Lokalizacja

Inwestycja realizowana będzie na terenie działki o nr ewid. 52/2, obr. Radłowo, gm. Pakość, oznaczonej w ewidencji gruntów jako droga, stanowiącej własność Gminy Pakość.

Przedmiotowy teren nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Opis technologii

Droga gminna nr 150442C Radłowo-Szeroki Kamień:

- klasa drogi: D, gminna;
- kategoria ruchu KR1;
- prędkość projektowa: 30 km/h;
- szerokość pasa ruchu: 5,0 m (2x2,5m);
- typ przekroju: jednojezdniowy (1x2);
- chodnik: brak;
- pochylenie poprzeczne chodnika: nie dotyczy;
- pochylenie poprzeczne jezdni: daszkowe 2%, skierowane w kierunku istniejących pól;
- zjazdy: pochylenie zjazdów zm. do 5%, zjazdy do posesji (bitumiczne) i na pola (tłuczniowe) o szerokości dopasowanej do bram wjazdowych oraz maksymalnie do istniejących szerokości, zaprojektowano w miejscu istniejących zjazdów;
- pobocza z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie (KŁSM) 2x0,50 m;
- pochylenie pobocza 8,00% skierowane do zewnątrz;
- długość projektowanego odcinka: 1832 mb.

W ramach zadania przewiduje się wykonanie profilowania na całej długości istniejącej nawierzchni z kruszywa, wykonanie podbudowy zasadniczej z KŁSM o grubości 15 cm oraz wykonanie warstw bitumicznych. Dodatkowo zakłada się wykonanie poszerzeń istniejącej konstrukcji na całej długości projektowanego odcinka – o 0,5m. Konstrukcja na poszerzeniach to warstwa odsączająca gr.015 cm, podbudowa z KŁSM gr 25cm oraz warstwy bitumiczne. Odwodnienie terenu – bez zmian, na pobocze. Pobocze utwardzone kruszywem, częściowo przepuszczalne dla wód opadowych i roztopowych.

Warstwa ścieralna	AC11S 50/70	4 cm
Skropienie	Emulsja asfaltowa C 60 B3 ZM	-
Warstwa wiążąca	AC16W 50/70	5 cm
Skropienie	Emulsja asfaltowa C 60 B3 ZM	
Podbudowa zasadnicza	KŁSM 0/31,5	10 cm
Nawierzchnia istniejąca	KŁSM 0/31,5	-
RAZEM		19 cm

Powiązania z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowanie się oddziaływań

Droga gminna przebiega przez tereny przeznaczone pod rolnictwo. Ponadto w okolicy występuje luźna i rozproszona zabudowa jednorodzinna. Na przedmiotowym obszarze nie zrealizowano oraz nie planuje się obecnie realizacji przedsięwzięć, których oddziaływanie może prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem, jednakże nie wykluczone planowanie remontów czy przebudowy innych dróg na terenie tej samej gminy.

Przewidywana ilość wykorzystywanej wody, surowców, materiałów, paliw i energii

- zapotrzebowanie na wodę: ok. 8000-10 000 m³;
- zapotrzebowanie na paliwa płynne (olej napędowy) – ok. 100 Mg;
- zapotrzebowanie na energię elektryczną – ok. 2500 kWh;
- zapotrzebowanie na energię cieplną – nie dotyczy;
- zapotrzebowanie na energię gazową – nie dotyczy;

Podczas realizacji przedsięwzięcia wykorzystywane będą także materiały takie jak piasek, kruszywo, beton asfaltowy oraz drobnowymiarowe elementy betonowe. Szczegółowe ilości poszczególnych materiałów będzie zawierał projekt budowlany, który zostanie opracowany dla przedmiotowej inwestycji.

Rodzaj i przewidywana ilość wprowadzanych do środowiska substancji i energii

Ilość odprowadzanych ścieków socjalno – bytowych: kilka metrów sześciennych dla całego okresu realizacji przedsięwzięcia.

Ilość odprowadzanych ścieków technologicznych: nie dotyczy.

Ilość odprowadzanych wód opadowych: nie dotyczy.

Szacunkowa całkowita wielkość emisji z pojazdów wykorzystywanych w trakcie prac:

W czasie prowadzenia robót drogowych nastąpi wzrost zanieczyszczenia powietrza pyłem z materiałów użytych do wykonania warstwy odsączającej i podbudowy, spalinami z silników pojazdów i maszyn oraz emisja hałasu i drgań pochodzących od pracujących urządzeń. Z drugiej zaś strony na czas budowy pas drogowy zostanie wyłączony w połowie z eksploatacji, a w związku z tym ustąpią uciążliwości wywołane odbywającym się dotychczas ruchem drogowym. Wielkość tych oddziaływań, biorąc pod uwagę fakt występowania ich w relatywnie krótkim czasie (w okresie budowy), nie powinna w odczuciu okolicznych mieszkańców przybierać skali zagrożeń.

Rodzaj, przewidywane ilości i sposób postępowania z odpadami:

Przewiduje się, iż w czasie realizacji przedsięwzięcia, powstaną głównie odpady z grupy 17 włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych, w tym odpady o kodzie: 17 01 81 – odpady z remontów i przebudowy dróg.

W fazie realizacji inwestycji mogą powstawać odpady stanowiące pozostałości zanieczyszczonych i niewykorzystanych surowców i materiałów budowlanych, zużyte oleje i opakowania z konserwacji i eksploatacji maszyn i urządzeń oraz odpady komunalne pochodzące od załogi wykonującej prace. Na obecnym etapie inwestycji ilość poszczególnych odpadów nie jest możliwa do oszacowania. Należy zwrócić jedynie uwagę na fakt, że w związku z zastosowaniem nowoczesnych technologii prowadzenia robót budowlanych z skierowaniem uwagi na odzysk materiałów i surowców w trakcie gospodarki materiałowej ilość powstających odpadów będzie ograniczona do minimum.

Przewidywane rodzaje i ilości odpadów mogących powstać na etapie eksploatacji (wg katalogu odpadów):

15 02 03 - sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02 – wytwarzane w związku z likwidacją ewentualnych rozlewów substancji innych niż niebezpieczne na drodze – ok. 0,4 Mg/rok,

16 81 01* - odpady wykazujące własności niebezpieczne - powstałe w wyniku ewentualnych wypadków drogowych – ok. 1 Mg/rok,

16 81 02 - odpady powstałe w wyniku ewentualnych wypadków drogowych – inne niż wymienione w 16 81 01 – ok. 1 Mg/rok,

20 03 03 - odpady z czyszczenia ulic i placów – ok. 0,80 Mg/rok.

Rozwiązania chroniące środowisko

- w ramach ochrony środowiska przyrodniczego projektowane prace będą uwzględniały wszelakie zapisy wynikające z obowiązujących ustaw dot. ochrony środowiska;
- w celu wyeliminowania hałasu prace będą wykonywane w godzinach od 6:00 do 18:00;
- podczas dłuższych postojów samochodów i sprzętu silniki spalinowe będą wyłączane;
- plac budowy oraz jego zaplecze będą odpowiednio przygotowane;
- sprzęt używany do prac ziemnych i montażowych zostanie zabezpieczony przed wyciekami paliwa i olejów, będzie odpowiadał obowiązującym normom oraz posiadał aktualne badania techniczne;
- w celu obniżenia natężenia hałasu poruszających się pojazdów zostanie wprowadzony ich płynny, równomierny ruch, który również wpłynie pozytywnie na obniżenie ilości wydzielanych spalin do atmosfery;
- sprzęt budowlany (maszyny i pojazdy) będzie serwisowany i tankowany na terenie baz pochodzenia sprzętu;
- materiały użyte do przebudowy nawierzchni drogi będą posiadać atesty jakości dopuszczające do stosowania w drogownictwie, nie będą pylić, wchodzić w reakcje chemiczne, których produkty powodowałyby zanieczyszczenia powietrza, gleby, wód podziemnych i naziemnych;
- zakazane zostanie wylewanie olejów i innych substancji niebezpiecznych w grunt;
- technologia wykonywania robót będzie spełniać wymogi obowiązujących standardów;
- wielkość terenów zajętych pod plac budowy zostanie ograniczona do minimum;
- zbiórka odpadów będzie prowadzona selektywnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpady będą przekazane firmie posiadającej odpowiednie zgody na ich odbiór i przewóz,

**Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
(Dz. U. z 2020 r., poz. 55 z późn. zm.)**

W zasięgu oddziaływania inwestycji nie występują siedliska chronionych gatunków, a przez teren przebudowywanej nawierzchni drogi nie przebiegają szlaki migracji płazów. Zmiany w rzeźbie terenu i środowisku przyrodniczym wynikające z przebudowy drogi nie będą skutkowały obniżeniem wartości przyrodniczej przyległych do pasa drogowego gruntów. Przedmiotowa inwestycja nie znajduje się na terenie objętym obszarem Natura 2000 ani w jego sąsiedztwie. Planowane zamierzenie znajduje się poza terenami podlegającymi ochronie. W strefie oddziaływania inwestycji nie występują formy ochrony przyrody.

Z up. BURMISTRZA
Joanna Zemełka
SEKRETARZ GMINY

